

SOCIALT ENGERAD. Johan Andersson invid sin målning *You're Just Where I Want You*, olja på duk i formatet 208x190 cm.

JOHAN ANDERSSON, 26

Trollhättan

BOR South Bermondsey, södra London

GÖR Porträttkonstnär. Fick sitt genombrott 2007 då han kammade han hem finalplatsen i BP Portrait Award. www.johanandersson.com

Mellan 40 000 och 70 000 svenskar befinner sig i Londonområdet. Porträttkonstnären Johan Andersson, smyckesdesignern Linnea Götstav och entreprenören Jonas Aurell är tre av dem som har lyckats med att göra ett avtryck i den brittiska huvudstaden.

TEXT EMELIE KRUGLY HILL BILD ÅSA WESTERLUND

LYCKADE I LONDON

”Jag vill inte imponera eller vara cool”

Johan Andersson är en av Storbritanniens mest lovande porträttkonstnärer. Att lyfta fram de lägst rankade på samhällstrappan har blivit hans signum.

Jag möter honom på Tate Moderns takterrass. Högt över Themsen på Londons South Bank sippar vi på varsin läsk. Han visar foton på sin laptop av några nya konstverk ur sin *Brand For Life*-kollektion. Ögonen på brännskadade krigsoffer, missbrukare och hiv-smittade möter min blick. Johan Andersson har aldrig sökt sig till vackra människor och miljöer, något som han tycker är ganska ointressant. Han är långtifrån en klassisk porträttkonstnär, utan vill i stället utmana och provocera sin omvärld, lyfta fram de förlorade och bortglömda, något som blivit hans sårmarke.

– De människor jag har porträtterat bär Gucciväschor och smycken från Tiffany's eller tröjor med Manchester Uniteds logga, men hur betydelsefulla är dessa designermärken när en amputerad flicka bär dem? Bakom dessa produkter finns en helt annan verklighet där människor utnyttjas bakom kulisserna och där vissa av oss betalar ett högt pris. Visste du att det finns fabriker i Kina där anställda arbetar för Apple under slavliknande förhållanden? säger Johan Andersson.

DE SENASTE MÅNADERNA har han tillsammans med ett amerikanskt filmteam uppmärksammat

tio olika personer från Hati, en av de mest fattiga och utsatta platserna i Los Angeles. Så småningom kommer målningarna att auktioneras ut i New York. Med hjälp av intäkterna hoppas Johan Andersson att kunna bidra till att förändra livet för dessa personer.

– Jag har ofta frågat mig själv hur jag kan använda min förmåga på bästa sätt, och återkommer ständigt till samma svar, att försöka göra skillnad, och i grunden förstås, finns en djup kärlek till mina medmänniskor. Jag ser min talang som en möjlighet att faktiskt hjälpa andra som verkligen behöver det. På något sätt har det blivit mitt kall. Jag vill inte imponera eller vara cool på något sätt.

LONDON HAR VARIT Johans hem sedan 1990-talet. Han är i dag 26 år gammal och redan hemtam på flera håll i världen. Han står sällan stilla och för-

3 TIPS PÅ HUR MAN LYCKAS I LONDON

TA ETT STEG TILLBAKA.

”Titta på dig själv och din talang och hur du använder den. Fråga dig själv hur du skulle kunna använda din förmåga på bästa sätt.”

ISOLERA DIG INTE.

”Nätverka och knyt kontakter med människor som kan hjälpa dig att vara en del av din framgångshistoria. London kan annars bli en väldigt ensam plats.”

VAR INTE FÖR HÅRD MOT DIG SJÄLV.

”Mina bästa verk har jag skapat när jag inte gett mig själv för stor press.”

flyttar sig gärna till olika platser på obestämd tid.

Förra året medverkade han i den omtalade tv-serien *The Art of Survival* på tv-kanalen Sky Arts. En dokumentär resa på 4 000 kilometer från Aten till Edinburgh, där Johan och de andra deltagarna blev berövade sina värdehandlingar för att försöka överleva enbart på sin konstnärliga talang.

– För mig är det viktiga att våga bege sig ut i ett brinnande hav, där det verkliga livet finns; det är inte mycket som skrämmer mig längre, jag gör det jag måste, förklarar Johan. Den kreativa processen är andlig, och min relation med Gud är den drivande kraften bakom allt jag gör.

I TROLLHÄTTAN, där han tillbringade sina första skolår, finns fortfarande släktingar kvar. Johan Andersson var nio år när han flyttade till England. Det var en känslomässigt svår tid, inte minst för att han nyligen hade förlorat sin pappa. I dag är han tacksam över att han har fått utvecklas i en världsmetropol som London. I Sverige hade han kanske inte haft samma möjligheter, reflekterar han.

Johan Andersson har alltid varit intresserad av människor, och formandet av människan, att vi alla bär en historia är något som fascinerar honom. Tecknat och målat har han gjort sedan barnsben.

ALLT TOG SIN BÖRJAN 2007, då han nådde finalplatsen i BP Portrait Award (en årlig porträttävling på National Portrait Gallery i London). 20 år gammal och fortfarande student på en av Storbritanniens främsta konstskolor, Saint Martins, blev Johan den yngsta konstnären någonsin att nå topp tre i denna ansedda tävling.

Konstvärlden i London började genast prata om Johan Andersson och konstkritiker skrev mycket

■ LONDONSVENSKAR

Under åren 2000–2011 skrev enligt SCB 43 402 svenskar ut sig till en adress i Storbritannien. Man vet inte hur många som flyttat tillbaka och det finns enligt Svenska ambassadens erfarenhet ett stort antal svenskar i Storbritannien som inte har skrivit ut sig.

Valmyndigheten har räknat ut att man tror att det finns ca 25 000 svenskar över 18 år i Storbritannien.

Källa: Sveriges ambassad i London

om honom i de nationella tidningarna The Times, The Guardian och London Evening Standard. Året därpå, 2008, tilldelades han Jerwood Contemporary Painters Prize och har sedan dess ställt ut tillsammans med den brittiska konsteliten, som Sir Peter Blake, Tracey Emin, Sir Howard Hodgkin, och Anish Kapoor.

I ETT AV DE SENASTE projekten som han arbetat med, *Stolen Faces*, porträtterade Johan Andersson tolv människor långt ner på samhällstrappan.

"JAG SER MIN TALANG SOM EN MÖJLIGHET ATT FAKTISKT HJÄLPA"

Dessa verk hyllades genom att de fick ersätta några av de aristokratiska porträtten från 1700-talet i den elizabethanska herrgården Englefield House i engelska Newbury.

– Det var en effektiv plats att visa upp dem på, och en verklig utmaning av det konventionella sättet att visa konst på. Det känns bra att väcka känslor och debatt, säger konstnären.

På senare tid har han skaffat sig ett andra hem i Los Angeles och Johan Andersson planerar att återvända.

– Det är en viktig stad för mig och jag har mycket kvar att uträtta därborta, säger han lite drömmande.

Från Särö via Sydney och Köpenhamn landade Jonas Aurell i London. Sedan fem år driver han tillsammans med sin hustru Bronte en kulinarisk mötesplats för nordbor såväl som briter.

"Vad sägs om till exempel makrill och fänkål?"

Jonas och Bronte Aurell träffades för drygt tio år sedan på flygplatsen Kastrup i Köpenhamn, när de båda väntade på ett försenat flyg. Dessförinnan hade Jonas bakat pizzor i Kungsbacka, studerat kommunikation och pr i Sydney och arbetat för Europeiska Miljöbyrån i Köpenhamn.

Idén om Scandinavian Kitchen föddes under en skidsemester i Sälen. Jonas, 38, och Bronte, 37, hade en dröm: att jobba tillsammans med något som de själva hade skapat och som hade med mat att göra, något som tillät dem att vara kreativa och inte minst, gjorde dem stolta.

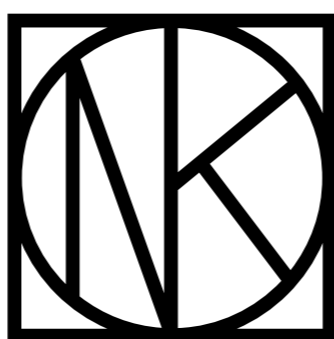
En annan viktig faktor var kontrollen över arbetstiderna. Men de hade

också en annan önskan – att bilda familj. Att vara mamma och samtidigt ha en karriär är nämligen inte alltid en ekvation som går ihop i England. De lämnade så småningom sina respektive arbeten i London, Jonas som pr-chef på Barclay's bank och Bronte posten som personalansvarig på Innocent Drinks. De började författa en affärsplan, en resa på 18 månader från start till mål. Fem år har gått, mycket har hänt. Såsom att familjen har utökats med två barn, till exempel.

– Vår äldsta dotter Astrid föddes dagen efter att vi öppnat Scandinavian Kitchen, berättar Bronte. Nu är hon fem år gammal och nyligen var hon med mig i butiken och gjorde

NYBAKAD JULSTÄMNING FÖR ALLA SMAKER.

Nu har vi fyllt hyllorna med härligt doftande julbröd och förföriska bakverk. Ta en paus i shoppingen och fånga julstämningen med en kopp riktigt genuint kaffe. Vi serverar även sallader och smörgåsar direkt från det egna bageriet. Välkommen till Espresso House på Gatuplan.

ESPRESSO HOUSE

Njut av färsk pepparkaksmuffins, saffransnäckor, pepparkakscookies, saffransbiscotti och mycket mer.

JONAS AURELL, 38 & BRONTE AURELL, 37

Särö/Danmark

GÖR Driver matbutiken och kafé Scandinavian Kitchen på Great Titchfield Street i centrala London.

BOR Kensal Green, norra London med döttrarna Astrid, 5, och Elsa, 3. www.scandikitchen.co.uk

3 TIPS PÅ HUR MAN LYCKAS I LONDON

FOKUSERA PÅ "THE MAIN THING". "Det är lätt att göra för mycket och bli spretig, skala av sidospår.

FRÅGA DIG SJÄLV VARFÖR DU VILL GÖRA DET. "Och om det du vill göra kan lära andra någonting nytt."

GE INTE UPP! "Tro på det du gör och vill åstadkomma!"

sitt första arbetspass, med att stapla varor i hyllorna.

Under vårt samtal kommer kunder fram och hejar vänligt och ger beröm för de goda smörrebröden.

ATT JONAS OCH BRONTE Aurell är passionerade över skandinavisk mat finns det ingen tvekan om.

– Skandinavisk mat är ren godhet och har enkla, rena smaker, förklarar Bronte. Det är hälsosamt, men inte fancy utan vackert som det är, utan extra garnering.

Scandinavian Kitchen ligger så centralt som överhuvudtaget är möjligt, på Great Titchfield Street, en avstickare till Oxford Street. Interiören är minimal och väl genomtänkt. Här serveras både danska smörrebröd, kladdkaka och säklart röda pöser. På hyllorna finns knäckebröd, filmjolk och saltlakrits.

De bästsäljande produkterna? Kalles Kaviar, tätt följd av knäckebröd.

– Londonbor är nyfikna på Skandinavien och livet vi lever där. Alla deckarförfattare har till exempel självklart gett oss en extra skjuts. Ikea-restaurangerna har förstas banat vägen för fler skandinaviska varor, det är vi tacksamma för, säger Jonas Aurell.

– När vi öppnade vårt kafé och deli var det mest skandinaviskt med hemlängtan som kom till oss, men de senaste fem åren har vi sett en markant förändring. Britterna är mer och mer intresserade av skandinavisk mat, så nu har vi nog femtio procent icke-skandinavier bland stamgästerna.

DE TVÅ ÄR ÖVERTYGADE om att nyckeln till ett framgångsrikt företag är att hålla sig till en sak, en så enkel affärsidé som möjligt, att fokusera på "the main thing".

Bronte Aurell tror att en del av butikens kunder överraskas av värmen som möter.

– Detta är något som Londonbor inte är vana vid. Vi vill att folk ska känna sig glada och nöjda. Bronte

Aurell prisar i samma andetag sin personal, en annan viktig faktor för framgång.

Starten var en riktig virvelvind. Inte minst därför att förstfödda dottern Astrid bestämde sig för att komma i samma stund som butiken skulle öppnas.

– Pengaflödet var ett stort problem inledningsvis, och att få grepp om hur mycket varor som såldes och att snabbt kunna fylla på lagret igen, berättar Jonas Aurell. Vi ville nog för mycket inledningsvis och har i dag skalat ned vissa områden, som till exempel cateringsidan. Man kan säga att det har varit som

"DET ÄR HÄLSOSAMT, MEN INTE FANCY UTAN VACKERT."

att gå igenom en magisterexamen och det har krävts blod, svett och tårar.

Jonas och Bronte Aurell hoppas framöver kunna introducera fler skandinaviska varumärken på den brittiska marknaden och att utveckla den nya webbshoppen för Scandinavian Kitchen. De hoppas på sikt också att öppna en systerbutik i London eller Brighton.

I DAG HAR DE TVÅ butiksägarna en businessmentor, något som de kan rekommendera. Att få råd och tips ifrån ett annat perspektiv är viktigt.

– Vi har till exempel lärt oss att vara öppna och våga ta ut svängarna vad det gäller maten vi serverar; allting måste till exempel inte vara stereotypiskt skandinaviskt, utan kan ha en brittisk twist. Vad sägs om till exempel makrill och fänkål? En underbar kombination, säger Bronte.

NÄR GAV DU DIN ÄLSKLING EN PRESENT SENAST?

ETT SMYCKE HAR ETT VÄRDE SOM VARAR! NÅGOT ATT GLÄDJAS ÅT I MÅNGA ÅR. KANSKE ÄVEN I GENERATIONER.

BLOSSOM & TINDRA COLLECTION

BLOSSOM. nätt blomma på krok eller stift.
TINDRA med gnistrande diamanter i skir fattning. Variera med utbytbara berlocker i sten eller pärla efter tillfälle och säsong.

BLOSSOM
Pris. Stift 4.890,-/par inkl. två par valfria berlocker.
Pris. Krok 5.490,-/par inkl. två par valfria berlocker.

TINDRA
Pris. Diamanter 2x0.09st med krok
9.190,-/par inkl. två par valfria berlocker.

Erbjudandet gäller t.o.m. 29 December.

KUNGSÅGATAN 67,
GÖTEBORG.
TEL 031-10 59 00
WWW.JARLSANDIN.SE

Jarl Sandin
WATCHES | JEWELLERY

ETT PAR EXTRA STENBERLOCKER UTAN KOSTNAD. VÄRDE 1.990,-

VID KÖP AV VALFRIA ÖRHÄNGEN AV TINDRA ELLER BLOSSOM MED STENBERLOCKER

JARL SANDIN DESIGN™

LINNEA GÖTSTAV, 30

Torslanda, Göteborg
BOR Fördelar sin tid mellan Göteborg och London (Lancaster Gate, Hyde Park)
GÖR Hyllad smyckesdesigner bakom varumärket Renaissance Life
www.rel-life.com

”Det viktigaste är att inte tappa tron på sina drömmar.”

Linnea Götstav har på kort tid lyckats skapa ett smyckesmarke med svensk själ på en internationell arena. Framgångarna har varit många sedan hon startade upp det Londonbaserade varumärket Renaissance Life.

Det är lätt att hitta Linnea Götstav i folkvimlet på Victoria Station. Hennes ljusblonda hår sticker ut i mängden. Hon är klädd i svart klänning och en transparent skjorta och håller en resväska i handen. Vi kryssar oss igenom stationen och hittar en plats i närliggande Lower Grosvenor Gardens. Det är fredag och den gångna veckan har minst sagt varit fullspäckad för Linnea och hennes smyckesmarke, Renaissance Life, som blivit utnämnd till HOT100 av Professional Jeweller. Detta innebär att Linnea Götstav betraktas som en av de hundra mest innovativa och framåttänkande inom smyckesbranschen i Storbritannien. Det riktigt bubblar om henne när hon berättar om den stora galafesten.

– Jag känner mig oerhört hedrad över utmärkelsen, den betyder såklart jättemycket för oss. Det är ett tecken att vi är på rätt väg. 2012 har verkligen varit ett händelserikt år, säger Linnea Götstav och tar en klunk av sin lemonad.

SEDAN LANSERINGEN 2009 har denna tjej från Torslanda hunnit etablera sig hos 120 återförsäljare och varuhus runt om i Europa, Amerika, Australien och Asien. Linnea Götstavs kollektion finns bland andra på anrika Fortnum & Mason, Harrods och Englands största varuhuskedja John Lewis, och de internationella modemagasinerna och stylisterna hyllar henne. Men Linnea, nyss fylld 30, tar det hela med stort lugn,

trots ett hektiskt liv och flitig pendling mellan Göteborg och London. Renaissance Life har studior både i Göteborg och i London, där hon också har ett showroom. Att varva mellan städerna passar henne utmärkt och hon gillar hur lugnet i Göteborg byts mot Londons energi. Så sammanförs unika kompetenser vilket skapar slutresultatet, menar hon.

FRAMGÅNGSSAGAN tar sin början någonstans i barndomen, när Linnea fick lov att djupdyka i mormor Majas smyckesskrin, och höra historierna bakom smyckena. – Smycken betydde mycket mer förr i tiden, man bar smycken för att de skulle bringa tur eller kanske rentav ge styrka och energi. Så är det tyvärr inte alltid i dag; jag vill åter skapa den känslan och skapa något mer intimt och personligt.

Ursprungsidén till Renaissance Life är att återberätta mormoderns sätt att se på livet via unikt designade lyckoamuletter. Varje smycke är döpt efter ett årtal och har särskild

betydelse eller en egen historia att berätta med utgångspunkt från den svenska traditionen.

Linnea Götstav är en före detta marknadsföringsstudent vid Handelshögskolan i Göteborg, med en konstutbildning i bagaget. 2008 mottog hon det prestigefyllda Anders Wall-stipendiet och fick därmed möjligheten att arbeta på

”SPÄNNANDE MÖTEN VÄNTAR ALLTID RUNT HÖRNET.”

Svenska Handelskammaren i London under ett år.

2009 lanserade Götstav sin första kollektion *Bird* och året därpå blev hennes version av den ryska matrosjakedockan utnämnd till Best New Fashion Product på designmässan Top Drawer i London i konkurrens med 699 andra formgivare. Första året fick hon möjlighet att ställa ut sin kollektion i Wonderroom på Selfridges, och blev samtidigt utnämnd till Rising Star av Retail Jeweller, den ledande yrkestidningen i branschen i Storbritannien.

Den viljestarka företagaren bör-

jade från scratch utan något större nätverk. Drivkraften har tagit henne igenom dörrarna på fashionabla varuhus runt om i Storbritannien. Att vara envis är hennes bästa tips till andra med samma dröm.

– Det är ett tuffare klimat och konkurrensen är hård. Om Vogue eller Elle hör av sig om att de vill låna delar av kollektionen för en fotografering, då gäller det att leverera snabbt, annars är det lätt att chansen går till någon annan. Men det är en fantastisk stad att leva i, där allting är möjligt. Spännande möten väntar alltid runt hörnet.

LINNEA GÖTSTAV TROR att det är bra att starta företag i Storbritannien. Tar man sig igenom alla de hinder man möts av blir man härdad och klarar de flesta utmaningar.

– Om man jämför med Sverige så är till exempel all byråkratin i Storbritannien mycket mer komplicerad, det enklaste kontrakt kan vara över 20 sidor, och om du inte läser det finstilla i detalj är det lätt att bli vilseledd.

Framöver hoppas hon på att samarbeta med större varumärken och flera diskussioner pågår om just detta i nuläget. I somras hade Linnea Götstav ett möte med Stephen Webster (Englands kanske främsta manliga smyckesdesigner) som gillar kollektionen. Just nu förhandlar hon med Livia Firth, som driver egoage.com i London angående sin nya fairtrade-diamantkollektion.

– Det viktigaste är att aldrig tappa tron på sina drömmar. En dröm är som en förhandsvinlar av framtiden, men för att det skall bli verklighet måste man vara öppen för möjligheter som kommer till en, aldrig tappa fokus och väga ta risker. Vid de tillfällen då man känner att allt hänger ihop känns livet nästan magiskt!

3 TIPS PÅ HUR MAN LYCKAS I LONDON

HA EN TYDLIG PLAN.

”För vad du vill åstadkomma nu och i framtiden, vilken väg du helst vill gå och vilken typ av märke som du vill skapa.”

FÖRSÖK ALLTID ATT VARA KREATIV. ”Hitta nya infallsvinklar och tänk i större perspektiv.”

VAR ÖPPEN. ”Agera fort och ha mod att sticka ut. Allting går dubbelt så fort i London. Det gäller att fatta snabba beslut, annars är det lätt att man missar möjligheter.”

ANDRA VÄSTSVENSKAR MED LONDONKARRIÄR

DANIEL KARLSSON, 35

Björkekärr, Göteborg
BOR Hampstead, norra London
GÖR Konditor och driver Bageriet Swedish bakery in London
www.bageriet.co.uk

TORA DAVIDSON, 35

Vasastan, Göteborg
BOR Bethnal Green, östra London
GÖR Producent för fotografen Sam Peach Productions
www.sampeach.com

MY ALEHAMMAR, 33

Lunden, Göteborg
BOR Hackney, östra London
GÖR Make up-artist
www.myalehammar.com

PERNILLA SCIARRATI, 33

Örgryte, Göteborg
BOR Fulham, sydvästra London
GÖR Modedesigner
www.pernilla.it

JONAS KARLSSON, 38

Borås
BOR Ealing, västra London
GÖR Köksmästare på modevaruhuset Harvey Nichols i London
www.harveynichols.com

KAJSA SÖDERLUND, 32

Mellerud
BOR Walthamstow, nordöstra London
GÖR Scenograf och stylist
www.kajsasoderlund.com

KARIN ANDREASSON, 35

Halmstad
BOR Hackney, östra London
GÖR Designar smycken och accessorarer
www.karinandreassonjewellery.com

ULRIKA JARL, 34

Torslanda, Hisingen
BOR Brighton
GÖR Lampdesigner
www.ulrikajarl.com

LINA BRONSON, 27

Spekeröd
BOR Notting Hill, västra London
GÖR Grafisk formgivare
www.bronson-design.co.uk

SOFIA HAGBERG, 36

Ljungkile
BOR Streatham Hill, sydöstra London
GÖR Festivalorganisatör
www.endoftheroadfestival.com